7/1648

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.005/[illegible]/[illegible] 26/12/2003

KONU : **Soru Önergesi**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 22.12.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00 02-7/1648-3958/14127 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Kemal KILIÇDAROĞLU tarafından tevcih edilen 7/1648-3958 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım bağlı kuruluşları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Genel Sekreterliği ve Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığından alınan cevabi yazılar ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
EK-1 Yazı

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/1648

T.C.
BAŞBAKANLIK
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMAYI TEŞVİK FONU

SAYI: B.02.0.SYF/ 30769 25/12/2003
KONU:

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Beşir ATALAY)

İlgi:22.12.2003 günlü ve 3045 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, İstanbul Milletvekili Sn. Kemal KILIÇDAROĞLU'nun yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mevlüt BİLİCİ
Genel Sekreter

Ek: 3 sayfa

7/1648

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI: (ESAS NO: 7/1648-3958)

SORU 1- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonundan son beş yılda kaç öğrenciye burs verilmiştir?

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan son beş yılda burs verilen öğrenci sayısı ve ödenen burs tutarı aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Öğretim Yılları	Bursiyer Sayısı	Burs Tutarı (TL)
1998-1999	221.595	20.445.475.000.000
1999-2000	204.091	27.595.460.000.000
2000-2001	221.710	49.662.860.000.000
2001-2002	264.984	107.071.605.000.000
2002-2003	213.898	115.419.915.000.000

SORU 2- 2003 yılında aylık burs tutarı kaç liraya yükseltilmiştir?

2003-2004 öğretim yılında aylık burs tutarı 90 Milyon TL (özürlü öğrencilere 100 Milyon TL) olarak belirlenmiştir.

SORU 3- Burs ödemeleri hangi tarihten itibaren ve hangi gerekçelerle kesilmiştir?

Fon tarafından verilen burs ödemelerinin kesilmesi söz konusu olmayıp, böyle bir yargıya nasıl varıldığı da anlaşılamamıştır.

* **Yeni burs başvuruları** ile ilgili olarak Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile yürütülen çalışmalar çerçevesinde; Fondan en yoksul yaklaşık 53 bin öğrenciye karşılıksız burs verilecek, yaklaşık 158 bin öğrenciye de YURTKUR'dan kredi verilecektir. Bunların kararı alınmış, çalışmaları sürmektedir.

Önceki yıllarda burs alan öğrencilerden, başarı durumu tespit edilenlerin burslarının ödenmesine başlanmıştır. Burslar Ekim ayından itibaren ödenmektedir.

SORU 4- Acil Eylem Planı çerçevesinde, yoksul ailelerin saptanması amacıyla yapılan envanter çalışmaları sonuçlandıysa iller itibariyle saptanan yoksul ailelerin aile ve hane halkı sayısı nedir?

Acil Eylem Planı çerçevesinde; yoksul ailelerin saptanması amacıyla, ülke genelinde en fazla yardıma ihtiyacı olan ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından desteklenmesi gereken yoksul kişi ve aileleri içine alan ön bir envanter çalışması yapılmıştır.

Bu envanter, yerel bazda İllerde Vali ve İlçelerde Kaymakam başkanlığında kurulu bulunan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının mevcut tespit ve

kayıtlarına, yerel kamu birimleri, muhtarlıklar ve gönüllü kuruluşların işbirliği ile araştırma yapılmak suretiyle yeni kayıtların eklenmesi suretiyle oluşturulmuştur.

Söz konusu envanterle elde edilen veriler, vakıf kayıtlarının gözden geçirilerek yenilenmesini sağlamıştır. Bu çalışmalar sonucunda Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından envanter kapsamında olanlardan ve kamu vicdanını ciddi anlamda rahatsız edecek derecede yoksulluk içinde bulunan kişi ve aileler öncelikle ve hızla desteklenmiştir.

Fon tarafından yürütülen Sosyal Riski Azaltma Projesi kapsamında Kurumsal Geliştirme Bileşeni çalışmalarının 2004 yılında tamamlanmasını müteakip, Vakıflar ve Fon arasında otomasyon ağı kurularak envanter kapsamındaki ailelere ilişkin kayıt ve bilgilerin yenilenmesi ve fon merkezinde izlenmesi mümkün olacaktır.

Ayrıca, bilimsel bir çalışma olarak, Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından yapılmakta olan Hane Halkı Gelir ve Tüketim Harcamalarına (Hane halkı bütçe anketi) ilişkin çalışmalarının sonuçlanmasını müteakip ülke genelinde yoksulluk profili belirlenmiş olacaktır. Fon tarafından bu çalışmadan yararlanılacak ve yürütülen yardım programları bu çalışma ile ortaya çıkacak yoksulluk profili dikkate alınarak sürdürülecektir.

D.İ.E

Acil Eylem Planı doğrultusunda yoksulların belirlenmesine yönelik çalışmalarla ilgili soru önergesine ilişkin cevaplar aşağıda verilmiştir:

Soru 4- Acil Eylem Planı doğrultusunda, ülke genelinde yoksulların belirlenmesine yönelik çalışmalar;

a) Hangi kurumlar yönüyle ve nasıl yürütülmektedir?

b) Yoksulların belirlenmesindeki ölçüler ve yöntemler nelerdir?

Cevap 4- Acil Eylem Planı'nda "***açlık sınırının altındaki hanelerin belirlenmesi***" olarak tanımlanan faaliyetin temel amacı, yoksul hanelerden oluşan bir veri tabanı oluşturulmasıdır. Bu amacın gerçekleştirilmesinde işbirliği yapılacak kuruluşlardan biri olarak Enstitümüz, yoksullukla ilgili temel göstergelerin tahmin edilmesinde gerekli olan istatistiksel verilerin üretilmesi yönüyle sorumluluk taşımaktadır. Bilindiği üzere hanehalkı gelir ve tüketim harcamaları (bütçe) anketlerinden elde edilen istatistiksel bilgiler, yoksullukla ilgili bilimsel analizlerde en önemli veri kaynağıdır. Ancak bu anketlerin istatistiksel tekniklere göre rasgele olarak seçilen örnek hanelere uygulanması nedeniyle, yoksul hanelerin adres olarak belirlenmesi mümkün olmamakta, sadece hanelere ve bu hanelerde bulunan fertlere ait gerek yoksullukla ilgili, gerekse diğer sosyo-ekonomik karakteristikler bazında tahminler üretilebilmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün, 2002 yılından itibaren her yıl düzenli olarak uygulamaya başladığı Hanehalkı Bütçe Anketi'nin 2002 yılı çalışması 1 Ocak –31 Aralık 2002 tarihleri arasında Türkiye genelinde toplam 9600 örnek hanehalkında uygulanmıştır. Anketin örnekleme yapısı Türkiye geneli ile kırsal ve kentsel yerler ayrımında tahminler elde edilmesine olanak sağlamaktadır. Anketten elde edilen hanehalklarının gelir ve harcama yapısı ile ilgili ilk temel bulgular, 13.10.2003 ve 07.11.2003 tarihlerinde yayınlanan haber bültenleri ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Ülkemizde yoksulluğu önleme çabalarının, ekonomik ve sosyal politika amaçları içerisinde öncelikli bir öneme sahip olması nedeniyle, Dünya Bankası desteği ile Sosyal Riskin Azaltılması Projesi kapsamında sağlanan danışmanlık hizmetleri ile Türkiye'de yoksulluğun profili, nedenleri ve sonuçları üzerine ayrıntılı bir rapor hazırlanması öngörülmüştür. Bu bağlamda, Devlet İstatistik Enstitüsü ve Dünya Bankası uzmanlarından oluşturulan bir ekip tarafından 2002 Hanehalkı Bütçe Anketi verileri kullanılarak uluslararası yoksulluk literatüründe kabul görmüş yöntemlere göre hanelerin yoksul olarak nitelendirilmesinde kullanılacak sınırlar belirlenecek ve yoksul hanelerin genel profili (hanehalkı tipi, hanede bulanan fert sayısı, fertlerin çalışma durumu, mesleği, sağlık sigortasına sahip olma durumu, eğitim durumu, gelir yapısı vb.) ortaya konulacaktır. Raporun, Devlet İstatistik Enstitüsü ile Dünya Bankası'nın ortaklaşa bir çalışması olarak Ekim 2004 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır.

Ancak kamuoyunun bu konudaki bilgi ihtiyacını karşılamak üzere, yoksulluk sınırı ve bu yoksulluk sınırının altında kalan hanehalklarının profilini içerecek şekilde özet sonuçların yer aldığı bir haber bülteni, 2004 yılının ocak ayı içerisinde yayınlanacakır.

Yeni oluşturulan İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre kır/kent bazında 12 Düzey-1 bölgesi ve Düzey-2 ayrımında 26 bölge bazında tahminler üretecek şekilde tasarlanan 2003 Hanehalkı Bütçe Anketi ise 1 Ocak 2003 tarihinden itibaren Türkiye genelinde toplam 25920 hanehalkına uygulanmaktadır. Alan uygulaması 31 Aralık 2003 tarihinde tamamlanacak olan çalışmanın verileri kullanarak bundan sonra düzenli olarak her yıl yoksulluk analizleri ile ilgili bir rapor yayınlanacaktır.